

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Veri & Pii Sacerdotis Idea Seu Vita R. D. Iacobi
Merlo-Horstii, Pastoris B. Mariæ Virginis In Pascvlo
Coloniæ, SS. Theol. Licent.**

Crombach, Hermann

Coloniæ, 1645

Pars. II. De Sacra venatione Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14591

Restabat altera Pars venationis nostrae de Christo venatore simili modo ac methodo expedienda sed temporum angustia vetat, ad illam itaque vos aliàs invito, interim conemur nos expedire à laqueis maligni, & tantò faciliùs capiemur zelo & vinculo charitatis Christi Salvatoris.

II. PARS ORATIONIS.

De sacra venatione Christi.

AD sacram & spiritualement venationem nos nuper festiva dies S. Antistiti Hupertio sacra opportunè vocauerat. Eius Partem priorem pro modulo virium iam pridem absolvimus: Alteram nunc promissi memor expediam.

Quod quidem vt tantò faciliùs fiat, necesse erit priorem venationis nostrae partem seu potius typum & sciagraphiam quandam paucis in memoriam reuocare. Diximus enim mundum hunc quasi vastum quoddam desertum esse, in eoq; duos potissimum venatores reperiri. Vnus est malignus Damon, qui à Christo Princeps huius mundi vocatur. Alter est Christus mundi redemptor ac Dominus. Ac ille quidem pro vehementi odio in genus humanum, crudeli ac rabiosa fame venatur hominum animas, ac varijs innumerisq; laqueis (velut ca-

ducis terra bonis, opibus, honoribus, voluptatibus, curisq; ac vanitatibus seculi, plurimos hominum fraudulenter capit, secumq; in perditionem trahit.

Christus
venator
animarū

Sed agendum nunc alteram producamus venationem, & illi maligno parallelas opponamus, qui nos liberet de laqueo venantium, & à verbo aspero: Christum, inquam, Salvatorem, qui ad hoc descendit de caelo, ut dissolveret opera Diaboli, & genus humanum, quod iam diu laqueis maligni venatoris captum tenebatur, eriperet, sibiq; in perpetuum sociaret.

Porro quàm rectè ac meritò Christum venatorem nuncupemus, facile agnoscet, quisquis venatorum mores, ingenium ac studia cognoverit. Oportet quippe venatores esse homines laborum patientes, nec otio & ignavia quieti deditos, sed duris assuetos. Vtpote quibus frequens caeli inclementia & aëris iniuria ferenda, fames sitisq; & varia incommoda superanda sunt: Pernoctant, inquit Cic. in Tusc.
 3 Tuscul. Venatores in niue, in montibus vri se patiuntur. Vnde quibus mollis & delicata viuendi ratio nimium placet, minus ad venationem censentur idonei. Sed ad hæc omnia sufficit verus amor, id est, vehemens ad venationem affectus & desiderium: Omnia enim vincit amor,

amor, & ipsa sepe difficultas animum ad laborem acuit.

Videmus enim sapius, quomodo montes & rupes prope inaccessas superent, fossas vallesq; transiliant, inuia quaeque penetrent. Sic Maximilianum Casarem ferunt aliquando tanto ardore feram inscutum, ut curriculo rupem ascenderit, vnde postea non nisi ab accolis adiutus descendere potuerit.

Videmus alios Principes & Magnates venandi ardore descendere procul à suis sedibus & palatijs, dies aliquot vagari per saltus & nemora, diu noctuq; morari sub loue frigido, vile stratum, victum facilem, & sine arte mensam non respuere, incommoda varia libenter subire; tantum valet amor & ardor venandi.

Sed à venatoribus saeculi ad venatorem caeli, id est, Christum Saluatorem transeamus; quanto ille amore, quo desiderio venationem suam, id est, opus salutis nostrae profecutus est? ^{amare cas.} quanta fuit illa vis amoris, quae hunc venatorem ex ipsa caeli arce & solio aeternae maiestatis in hoc mundi desertum, & hanc lachrymarum vallem deduxit, ut venaretur animas nostras Diaboli laqueis irretitas? Venit enim quaerere & saluum facere, quod perierat.

O quae hunc venatorem cura sollicitat? quot

se laboribus cruciat? quot itinera conficit? Videas illum modò à Galilea in Iudeam ambulare, vioso & castella circumire, nusquam sibi parcere, nullam sibi quietem imperare, vndique discurrere, ac feras, id est, animas peccatorum peruestigare.

Desiderio
carū oīa
perfert.

O mirum venandi zelum, ò ingens desiderium! rerum omnium Conditor, Solis ac siderum fabricator, nostri causâ creaturarum iniurijs obnoxius fit, aestu Solis vritur, frigore constringitur, ventis agitur, fame premitur, sitim patitur, & itinerum labore fatigatur. Et ecce, dum vna vice venationis suae munus exsequitur, & lustrat à Iudæa pergit in Galileam, venit ad ciuitatem Samariam, inquit Euangelista, & subdit: Iesus autem fatigatus ex itinere sedebat supra fontem sic, & sitiens à Samaritana petit haustum aque, dicens: Da mihi bibere. Sed quid sibi volunt hæc verba, & sacer Euangelista: Sedebat sic, &c. nimirum plura intelligi, quàm exprimas. Sedebat ergo sic, quasi viator & venator lassus, quiete & sessione, nec non aque haustu vires refocillare cupiens. Sedebat sic, quasi homo infirmus & infirmus aliquis è plebe. Sedebat sic, quasi non esset is rerum omnium Dominus, laborantium refectio, esurientium panis, sitientium potus, miserorum robur ac fortitudo. Sed

Sed quid mirum? si tam difficilis ac laboriosa fuit ista venatio, nec enim obuium & ante oculos fuit quod caperet verum & patienter & multo sudore prædam inuestigare debuit. Hoc indicat per Ezechiel. Dominus his verbis: Errant greges mei in cunctis montibus, & in vniuerso colle excelso, & super omnem faciem dispersi sunt greges mei, & non erat qui requireret, non erat, inquam, qui requireret. Errabant scilicet homines varijs abducti desiderijs & affectibus. quia per varia bonorum genera, in quibus sublime & excelsum aliqua apparebat, tanquam per varios montes & colles vagabantur: & dum vndiq; pabula maligna fami querunt, longius ab hoc animarum venatore & salutis auctore recesserunt. Vnde quia tam varius & multiplex erat ferarum error, ad quas cœlestis venator è cœlo querendas & capiendas venerat, nil mirum si tot itineribus, tot laboribus, tot incommodis fatigari debuit, antequam gregem adeo dispersum & errandum colligeret. Et tamen videre erat Dominum mira animi alacritate & promptitudine ad hæc omnia properare, immò, exultauit, teste Propheta, vt Gigas ad currendam viam, id est, ad opus salutis nostræ con-

Ezech. 34

vt errantes colligat

Sicis ea-
riâ ingens

bat, ut omnis illi mora nimium grauis & molesta videretur. Sanè nimium dilatio spei ac rei cupitæ vehementer affligit animam; quid verò illi magis in votis, quàm salus humani generis? quid homini famelico optabilius, quàm cibus? quid sitibundo iucundius, quàm potus?

& *fames.* Et meus cibus, inquit Saluator, est, ut faciam voluntatem Patris mei, id est, ut opus redemptionis humane perficiam, ad quod Patris aterni voluntate destinatus sum: idq; luculenter ostendit, cum imminente Passionis sue die diceret ad Apostolos: Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum.

Tempore Sed & cum paulò antè Apostolis Passionis sue *Passionis* mortisq; diem prædiceret, Petrus, qui huius rei mysterium carnali adhuc sensu præpeditus non assequebatur, indignum ratus Dominum tot laboribus ac iniurijs, tot probris & contumelijs subijci, ab hac intentione Christum reuocare conatus est, dicens: Absit à te, Domine; non erit tibi hoc. Cui Dominus: Vade post me, Sathana, scandalum es mihi, non enim sapijs, quæ Dei sunt, sed quæ hominum. Mira verborum acrimonia, vehemens correctionis acerbitas. Nonne his verbis: Vade Sathana, vsus est, cum à se Demones repulit, qui ab eo rem indignissimam, id

id est, adorationis cultum exposcere ausus est, cui dixit: Vade Sathana, & modo eodem verbi fulmine discipulum ferit, quem paulò antè ob fidei confessionem, ac Patris reuelationem beatum predicauerat, cuiq; Ecclesia sua principatum commiserat? Quid igitur hinc colligimus? nimirum immensam Christi in nos charitatem & ardentissimum salutis nostræ desiderium? Nam quibus verbis Dæmonem ad indignissimum facinus prouocantem perculit, eisdem Petrum à salutis nostræ opere deterrentem castigauit: adeo enim molestè hoc consilium tulit, vt velut à Sathana profectum detestaretur.

Ergo quem tanta charitas ad venandum, id est, querendum animas hominum impulerat, contrarijs consilijs aut conatibus se præpediri non sinit, quo minus cœptum venationis suæ curriculum avidus præde conficiat, per-rumpit omnia obstacula, & dura quæque constanter superat, nec aquæ multæ potuerunt extinguere charitatem. Omnia hæc Vinculis
 amorem, omnia charitatem spirant, imò amo- amoris &
 re solo omnis isthæc venatio agitur, solo amore beneficio-
 tot fera, id est, tot animæ feliciter capiuntur rum eas
 nec enim nudus & inanis est ille amor, sed qui capit.
 tot clarissima indicia, id est, beneficia re ipsa

prodit: iam verò quid sunt beneficia, nisi vincula? qui beneficia inuenit, compedes inuenit, ait ille, quidni & aliquid compedibus maius vincula enim hæc pedes tantum ligant, beneficia verò non modo corpus, sed etiam animum, atque præcordia ipsa charitatis nexibus vincunt. *Provs. 28. ciunt.* Vnde Salomon ait: Victoriæ & honorem accipiet, qui dat munera; animum autem aufert accipientium. Quid ergo mirum, si tam feliciter homines ceperit, sibiq; deuinxerit hic cælestis venator, qui tot compedibus, id est, tot beneficijs & amoris indicijs humanum sibi genus obstrinxit. Hoc ipse Dominus futurum confirmauit, cum dixit: Ego, si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum, hoc est, si homines per Euangelistæ predicationem me Deum Filium mundiq; conditorem agnouerint, quòd scilicet Ego, cuius gloria nihil accedere nihilq; decedere potest, tanto tamen humana salutis amore ductus fuerim, ut quo eos à peccatis liberarem, & æternis bonis ditarem, mihiq; amoris vinculo coniungerem, humanam carnem induerim, tot labores ipsumq; doloris crucis supplicium pertulerim; si, inquam, hoc firmiter crediderint, & diligenter expenderint, non dubito, quin hac charitatis & bonitatis

meæ magnitudine excitati ad retia mea certis-
simè confluant, solos se obsequio meo addicant,
& tanto amoris vicem reddere, mihiq;
deinceps indissolubili charitatis nexu adherere
desiderent.

Enimverò quamdiu Dux residebat in au-
gusto illo gloriæ ac maiestatis suæ folio, vnde
furoris ac iustitiæ suæ tela in improbos vibra-
bat, pauci admodum illum sequebantur,
pauci erant, qui capi sese ab illo sinerent:
at ubi inclinavit cœlos, & descendit, ubi
à maiestate suâ ad humilitatem nostram,
à seueritate suâ ad lenitatem deflexit, ubi
Verbum Caro factum est, & qui in formâ
Dei erat, semetipsum exinaniuit, serui formam
accipiens, & aeterno Patri ad mortem crucis
vsque factus est obediens, tunc homines tantam
Dei erga se bonitatem, charitatem, misericor-
diam vehementer admirati illum toto corde se-
qui, seq; totos illius obsequio deuouere cœperunt.
Et aduerte hic, quaeso, quàm præclare Domi-
nus noster perfectam veri venatoris imaginem
exprimat: venatores enim aliquando alium
sibi amictum, velut viridem, plumatum & ve-
nandis certis quibusdam feris magis idoneum
circumdant. Eodem planè modo Christus alium
sumpsit habitum, & dissimulata ad tempus

veste cor-
colorem
ihs sumit.

regis

regia & diuina maiestate serui formam accepit. sicq; in hoc mundi desertum processit: nam si conspicua & aperta maiestatis sua gloria prodiret, omnes ferae protinus ab oculis eius diffugerent, vtpote cuius vultum & dignitatis splendorem ferre non possent, velut cum olim Dominus in monte Sinai legem daturus descenderet, tantus populum vniuersum maiestatis illius terror inuasit, vt propior ad montem accessus omnibus horrore esset, & dicerent ad Moysen: Loquere tu nobis, non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur. En quomodo preda diffugiat maiestatis horrore concussa. Quid ergo? Trinitatis sua gloriam tantisper dissimulat, in similitudinem hominum factus, inter homines conuersatus, & habitu inuentus vt homo, sicq; blande & suauiter conciliat sibi hominum animos, quorum oculis non alia quam humana sese specie representat. O quis verbis exprimat quantum amore ferarum, id est, animarum multitudinem coeperit & ad se traxerit.

Canes Verum, quibus ad venandum canibus cele-
 venatici stis ille venator vtitur? Canes illius nos sumus,
 Christi o Sodales, quot quot in Clerum adscripti lega-
 sunt Ec- tione & venatione pro Christo fungimur, &
 clestastici Christo ad querendas animas operam nostram
 addi-

addiximus: non est cur refugiat quisque canem
 se dici, audiens: symbolum enim vigilantia ac si *Vigiles.*
 delis custodia canis est: at quos magis oportet
 esse vigilantes, quam quibus Dominus gregis
 sui custodiam commisit. Vnde arguit Deus per
 Isaiam Prophetam speculatores, id est, Rectores
 & Presules Israël: Speculatores Israël cæ. *Isa. 56.*
 ci omnes, nescierunt vniuersi, canes muti
 non valentes latrare. Canes ergo Christi nos
 sumus, qui tum dicendo, tum orando, animas
 Christo venari & lucrari debemus; sed ve ca-
 nibus mutis, qui non valent latrare, quibus aut
 ambitio, aut cupiditas, aut fauor, aut timor os
 obstruxit. Clama, ne cesses: annuncia po- *Latrâtes.*
 pulo scelera: Canes ad pastum & ad ventris
 saginam abiecti, pigri, inertes, ac in prato
 stertentes ad venationem inutiles. Foris canes.
 Canes venatici debent esse corpore gracili & *Agiles.*
 tenui, agiles, vt expediti sint ad cursum; non
 grauari crapula & curis huius seculi. Canes
 bene instituti non deuorant captam prædam,
 sed Domino offerunt, pro ipsius arbitrio capta
 præda relinquitur, & pars quaedam canibus
 proicitur. Sic nostrum est venari animas, in- *Paruo*
 terim non nostrum lucrum, commodum, aut *contenti.*
 honorem, sed Christi gloriam querere, ab il-
 lius liberali prouidentia pendentes, qui suis
 mi-

ministris necessaria providebit, alias merito queritur & minatur: Væ Pastoribus, qui pascunt semetipsos, qui lucra sua, non Christi querunt.

Vincula
venatoris
Christi
& retia,
beneficia
varia.

Sed quibus machinis, quibus funibus aut vinculis venator noster Christus vititur? Certè, ut antè dixi, amore ac beneficijs summi amoris ac benignitatis sue argumentis. Hi sunt illi fucines, de quibus per Prophetam Dominus ait: In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis. Notat Ribera, Cornel. ceteriq; Interpretes, pro his verbis: In funiculis Adam, in Hebræo legi: In funiculis hominum. Sed audite sensum elegantem sanè, & proposito nostro pulchrè congruentem: In funiculis hominum traham eos, id est, capiam & traham eos ad me, non qua ratione indomiti tauri atque fera capiuntur, & funibus ligantur, sed qua homines beneficijs allekti ad benefactoris sui amorem incitantur. Generosus quippe est animus hominis, & potius ducitur, quàm trahitur. Traham eos ergo ad me, non eo modo quo antea trahere conatus sum, videlicet terroribus, minis, atque verberibus, quomodo trahi iumenta solent, quæ cum ratione careant, metu, virgâq; reguntur: sed potius amore, misericordiâ, donis atque beneficijs, qui-

bus omnium animos, plus quam vinculis ferreis
ad me traham.

Quam verò feliciter hæc vincula charita-
tis vinciant, primorum fidelium exemplo
discimus: nam cum in die Pentecostes
charitas Christi per Spiritum Sanctum dif-
fusa esset in orbem terrarum, ipse Petrus
mox quinque millia animarum vna venatio-
ne seu vna concione cepit, & ad Christum
traxit. Sed & vim charitatis in ipsis Apo-
stolis contemplari libet? Ecce Petrus, cum
necdum diuine charitatis viam satis agnosce-
ret, vt Dominum suum vinctum vidit, ad
vilis & infimæ ancillæ vocem eum nega-
uit, & deseruit, cuius obsequio se paulò
antè in mortem vsque deuouerat, ceteriq;
Discipuli simili formidine perculsi, reli-
cto Præceptore, fugerunt; at intuemini
eundem Petrum, ceterosq; Discipulos, vbi
charitatis vincula, emissus de cælo Spiritus
Sanctus eorum cordibus indidit; adeo solidâ
fidei charitatisq; constantiâ Christo adhese-
runt, vt non modò ante Reges & Præsides addu-
cti nihil formidarent, sed summa etiam glo-
ria & gaudij loco ducerent, pro nomine I E-
S V iniurias & contumelias pati, & mille
etiam

Feliciter

his ca-
piuntur

s. millia

vna die.

Et ipsi A-
postoli.

etiam

etiam vincula & cruces pro Christi gloria subire.

S. Petrus. Petrus sanè, cùm maximis quotidie vocibus Crucifixi gloriam in omnium oculis predicasset, in Senatum Iudaorum adductus, (quò Annas Princeps Sacerdotum, & Ioannes, & Alexander, & quotquot erant de genere Sacerdotum, confluerunt) & ab illis, in cuius nominis virtute claudum quendam sanasset, interrogatus, hac animosa inuiolabilis fidei verba respondit: Principes populi & Seniores, si nos hodie dijudicamur in benefacto hominis infirmi, in quo iste saluus factus est, notum fit omnibus vobis & omni plebi Israël, quòd in nomine Domini nostri IESU Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem DEVS suscitavit à mortuis, in hoc iste adstat coram vobis sanus: hic est Lapis, qui reprobatus est à vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli: & non est in alio aliquo salus: Neque enim aliud nomen est sub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Quid queso hac responsione fortius, quid constantius, quid mirabilius? Quid te, ô beate Piscator, ita animauit? vnde tibi tanta vis, tam insuperabilis constantia?
quis

quis pectus istud, adeo pusillum, ut vilis fœminæ
vocem paucis antè diebus expauesceret, sic ar-
mauit, ut totum Iudæorum Senatam atque
Concilium insuperabili fortitudine protereres
atque calcares? Nimirum iam diuina Magi-
stri tui charitate captus tenebaris; illa, in-
quam, amoris vincula iam te Christo ita forti-
ter adstrinxerant, ut nec Sacerdotes, nec
Principes populi, nec ipsæ inferorum portæ
te à fidei & confessionis constantia deinceps di-
mouere possent.

Simili charitatis nexu ac vinculo Aposto-
lum eius Paulum à Christo captum vinctumq³ S. Paulus
aspicite: Quis nos separabit à charitate
Christi? tribulatio? an angustia? an fa-
mes? an nuditas? an periculum? an gla-
dius? Sed in his omnibus superamus pro-
pter eum, qui dilexit nos: Certus enim
sum, quòd neque mors, neque vita, ne-
que Angeli, neque Principatus, neque
Virtutes, neque instantia, neque futura,
neque altitudo, neque profundum, ne-
que creatura alia poterit nos separare à
charitate DEI, quæ est in Christo IESU
Domino nostro. En admirabilem Apostolicæ
charitatis vim & ardorem pari verborum acri-
monia & asseueratione eleganter expressam.

Quid

Quid enim esset, quod Apostolorum pectus ab amore Christi Saluatoris auelleret, tam fortissimum vinculo, tam firmo glutine adstrictum atque deuinctum? O quam merito illustri illo & generoso titulo sepius repetito in Epistolis gloriatur Apostolus: Ego uinctus in Domino, &c. Sic ceteri quoque Sancti ac Martyres, imprimis, cum Christi tanta pro salute nostra patientis charitatem, & immensa bonitatis eius beneficia expendere, amoris vinculis Christo tam firmiter innexi sunt, ut potius à corpore, quam à Christo, animo separari se paterentur. & ultro mortem oppeterent, ut Domini charitatem sanguine testatam, sancti
 Et omnes
 Ecclesia-
 stici.

guine pensarent. Et quid nos facere par est, ó Viri Ecclesiastici, an minora in nos Christi beneficia, an leuora charitatis vincula, quibus nos sibi deuincit? Mitto cetera, & omnibus communia: Nonne ingens diuina clementie beneficium est, quod nos elegerit de populo, & voluit fungi Sacerdotio, & habere laudem in nomine ipsius, quodq; nos velut amicos intimos & consiliarios in domo illa immensa, qua est Ecclesia, reliquit; nosq; sibi propius asserere fecit, & Corporis sui sacra mysteria ceteris dispensanda commisit, quis hoc beneficium pro dignitate aestimet, quod Angelis negatum,

nobis datum est, Corpus Christi sacris verbis consecrare, Christum in ara diuini muneris mysterio presentem sistere, obediēte Deo voci hominis: mirantur homines, obstupescunt Angeli, & tantam bonitatem supplices venerantur. Et ipse Sacerdos immemor felicitatis & dignitatis suae inter haec aridus vagusq; consistit, haec non attendit, non considerat? Certè se tot beneficijs capi non finit, sed maligni laqueis tenetur: Vnde graui nos culpæ adstringimus, quando cœlestem venatorem sequi nolumus.

Itaque nunc rete cœlestis venatoris seu vincula vidimus, nunc quibus illa potissimum tendat, videamus. Quemadmodum malignus venator p̄ys potissimum hominibus laqueos & infidias parat, de peruersis enim modica illi cura est, utpote quos iam tenet laqueis, & iugo seruitutis suae premit; sic Christus impios & peccatores maximè querit. Quis de hoc dubitet: sic de se ipso palam testatur: Non veni vocare iustos, sed peccatores; an quòd iusti ope saluatoris non egent? minimè, nec enim sine illo iustitiam suam tueri iustus poterit, sed quòd peccatores, ut respiscant à diaboli laqueis, à quo captiui tenentur, magis egeant auxilio gratiae, tum quòd virtus & gloria venatoris in his capiendis magis elucescat.

Maximè
peccatoribus
Christus
retia
tendit.

Ut enim Nauta ars in tempestate, & scientia
 Medici in desperata valetudine magis conspi-
 cua est, sic Venatoris ars & dexteritas in feris
 indomitis, praegrantibus, magisque crudelibus
 velut Ursis, Leonibus, Tigridibus, Apris,
 alijsque capiendis magis se prodit, quam in
 mansuetis & cicuratis animalibus, quae leuis
 opera capiuntur. Sic, inquam, supremis
 Venatoris virtus & potentia in efferatis & in-
 domitis bestijs, id est, peccatoribus capiendis
 magis elucescit. Unde docent Theologi, con-
 uersionem vnius peccatoris maius esse opus di-
 uinae potentiae, quam creationem & guber-
 nationem totius vniuersi. Talia quidem mon-
 stra & immanes belluas cepit, cum in telo-
 nio Matthaeum, in conuiuio Magdalenam,
 Latronem, Petrum in atrio, in
 Publicano tinere S. Paulum, in templo Publicanum,
 & alios alibi peccatores venatus est. Quorum
 quidem venationi adeo deditus erat, vt ob-
 frequens & familiare cum Peccatoribus &
 Publicanis commercium superstitiosa & pra-
 postera Pharisaeorum religio varijs eum calu-
 mnijs impetere non desineret.

Esca
 Christi.

Sed iam post funes & vincula, quae diui-
 nus Venator ad venationem adhibet, restat,
 vt escam, quam vinculis, apponit, videamus.

Deo

Demonem sanè diximus in superiore Con-
 cione voluptatibus & carnis blanditijs mun-
 diquè illecebris, velut escam laqueis suis appo-
 nere, & sic animas illaqueare. An Chri-
 stus nuda sine esca vincula apponit? nequa-
 quam: escam apponit, quâ nulla suavior,
 nulla gratior, nulla prestantior inueniri
 queat. Quid enim illa interni hominis pax, sua-
 uitas, dulcedo, seu gaudium spiritus, quo mi-
 rabiler anima Christi charitate capta in huius
 vita stadio pascuntur, & delectantur, quem
 hæc esca non alliciat, imò quem non vi quasi
 trahat, vt in Christi vincula pedibus manibusq;
 & omnibus membris, imò totus corpore & ani-
 ma penitus ligandus concedat. Ecce verba dul-
 cissima inuitantis nos Venatoris, Verba dulcio-
 ra super mel & fauum: Venite ad me om-
 nes qui laboratis & onerati estis & ego
 reficiam vos, Ego inquam cuius delitiæ sunt
 esse cum filijs hominum, Ego, qui vitam ve-
 stram mea longe cariorem habeo: ego qui tot
 potentie & clementie erga vos argumenta de-
 di, quid appenditis argentum non in pa-
 nibus & laborem vestrum non in saturitate?
 quid lassamini in via iniquitatis? quid quæ-
 ritis cisternas dissipatas quæ continere

Consola-
 tiones cœ-
 lestes.

L

non

*Dulciores
omnibus
mundivo-
luptati-
bus.*

non valent aquas quæ sitim extinguunt, sed
potius excitant: haurite aquas in gaudio de
fontibus Saluatoris, ex quo qui biberit,
non sitiet in æternum: quid fertis graue &
importabile pondus Saculi, en iugum meum
suaue est & onus meum leue. Verè verè
etsi amœna & floribus delitijsque plena videa-
tur via ambulantium in desiderijs cordis
sui; etsi gratior multis sit esca malorum volu-
ptas, vtpote quæ blandâ fronte multos illi-
nat, attamen contritio & infœlicitas in-
vijs eorum, & viam pacis non cognoue-
runt. quis verbis exprimat quot curis, motibus
doloribus, ac laboribus, varijsque cupiditatum
opibus impiorum vita exagitetur, interim ma-
gnâ pacis dulcedine gaudet vita piorum, &
dulci somno fruuntur viscera temperan-
tis vt inquit Sapiens. Eleganter Thomas de
Kempis, Si est gaudium, inquit in mundo,
hoc utique possidet puri cordis homo,
& si est alicubi tribulatio, hoc melius
nouit mala conscientia. Hoc gaudio &
his delitijs Sponsa illa fruebatur, cum cœlesti
Sponso diceret Meliora sunt vbera tua vino
fragrâtia, vnguentis optimis: vberum autè
nomine lacteam diuine suauitatis escam intel-
ligit,

ligit, quam vino, hæc est, omnibus mundi delitijs
 non modo puriorem; sed etiam dulciorem esse
 constat. An non suauius sit gaudium, quo mens
 sibi conscia recti vós reficit, quam quod omnis
 mundi voluptas in corde vestro relinquit? Testor
 conscientiam vniuscuiusque vestrum: & ad
 animorum secreta prouoco; Nonne maius vobis
 gaudium sincera pietas, & amor Dei, quam
 omnes carnis deliciae, suis sectatoribus propi-
 nant? Ita prorsus est: Vicisse voluptates ea de-
 mum vera & sincera voluptas est; & gloria
 nostra hæc est testimonium conscientiae
 nostrae, Dulcius est seruire Deo, quam seculo.
 Quam multa sunt castitatis, & perfecta vir-
 tutis ac pietatis, quam liquida voluptates?
 at infinitis doloribus carnis lenocinia emuntur:
 Sed plures caro quam pietas trahit: quid mi-
 rum? pauci qui amant gustare & videre
 quam suavis sit Dominus: ideoque ignoti
 apud eos nulla aut exigua cupido est: O mira
 diuina prouidentiae dispensatio, animaduertit
 Deus ea mente atque ingenio homines esse: vt
 futura minus curent, presentium vero fructu
 atque specie magis capiantur; ideo futurorum
 bonorum pragustum quendam & presentem
 spiritus dulcedinem instillat, vt homo alias ad

futura & spiritualia tardus, hisce velut calcari-
bus, ad ea magis exstimularetur.

Sic & nature conditor in his, qua ad indiui-
dui & speciei conseruationem pertinent, quan-
dam voluptatis illecebram posuit, quâ res omnes
inescitate operibus ad vitæ vsum necessarijs nun-
quam desunt, quid vero in rebus humanis magis
necessarium, quam pietas & virtus, omnia que-
que suauissimis diuini Spiritus delitijs sepiuit &
dulcorauit, vt hac veluti esca illecti ad eius cul-
tum & amorem traherentur.

Stillam
eorum gu-
stauit S.
Petrus in
monte
Thabor.

Gustauerat hanc Spiritus dulcedinem Petrus
in monte Thabor, mox omnium inferiorum
oblitus, clamat, bonum est nos hic esse, per-
sistamus, hic moremur, tuique vultus splen-
dorem iugiter contemplemur. Vnam, inquit,
August. stillam dulcedinis ille gustauit, &
omnem aliam fastidiuit, nec solum fastidiuit,
sed etiam gaudio illo omnes animæ sinus pene-
trante & plenissimè occupante, extra se potius
& cœlesti vino ebrius, quid eliceret nesciebat,
cum tria tabernacula in monte illo fieri postu-
labat. Ostendit & hanc dulcedinem Rex ille
Maurorum Scalacopius de quo Aeneas Sylu.
in hist. Bohem. Cap. II. qui regno pulsus cum
tribus Anachoretis ad mortem vsque ignotus
hæ-

humilem vitam egit: extremo autem vita Spi- Et Rex
ritu his verbis omni memoria dignis eos est al- Maurorū
locutus. Nondum quis fuerim nouistis. factus A-
nachoreta.

Rex ego Maurorum prælio victus ad vos
cōfugi, & regiā vitam & priuatā expertus
moriōr. Nulla regni fortuna est tranquil-
litati eremi præferenda: hic securus som-
nus, dulces herbas, & radices atque vndas
afficit: ibi curæ atque pericula nullum ci-
bum, nullum potum non amarum red-
dunt: quod vitæ mihi datum est, apud
vos felix peregi, in regno quidquid eius
transactū est, mors verius quam vita fuit.

Ecce locuples tanti regis testimonium, quo disci-
mus longè dulciorem esse escam quā Spiritum
Deus, quā qua carnē Demon allicit & attrahit.

Affinis huic esca est paterna illa DEI cura,
& prouidentia, quā pios pascit, fouet ac prote-
git, eorumq; necessitatibus ac periculis clemen-
tissimè prouidet: ideoq; illi in pace in idipsum
dormiunt & requiescunt, quoniam Do-
minus singulariter in spe illos constituit,
& velut in domo vndique munitissima habitare
facit. Oculi eorum semper ad Dominum,
quoniam ipse euellet de laqueo pedes eo-
rum: Quid enim posset illos in laqueos maligni

Altera es-
ca Dei pro-
uidentia
erga cle-
ros.

venatoris inducere? an maligna cupiditas radix omnium malorum in laqueos diuitiarum & bonorum huius seculi? quin potius magnus eis questus est pietas, ideoque in via testimoniorum DEI delectantur, sicut in orbis diuitijs: eius mandata diligunt super aurum & topazion, & cur opibus inhient, qui benignissimum Patrem in coelis agnoscunt, cui cura de nobis est. neque enim prouidentiae suae cura deest volatilibus coeli, nec vilissimis quibusq; terra vermiculis, & hominem quem ad imaginem suam creauit, & pretio sanguinis sui aeternitatis heredem constituit, rebus ad vitam mortalis escam necessarijs destitui patietur? Concideret diuina veritas & promissum si hoc fieret. Itaque iactant super curam suam, & sollicitudinem suam in DEVM proijciunt, quoniam ipsi est cura de nobis, & huic diuinae prouidentiae & bonitatis fiducia innitentes melius sibi hac vna spe, quam diuite annona & cibis in penu recoditis, & praesenti rerum omnium apparatu consultum esse putant.

*Plus allit
cit quam
esca mundi
& damo-
nes.*

Cum enim Dei sint omnia, qui Deum possident, quid illi deesse potest: gaudet enim Dei amicitia & iure amicitiae inter amicos omnia sunt communia.

Sed an ventris & gula voluptatibus in laqueos maligni venatoris impellantur? Nequaquam
secu-

secura mens ipsis est quasi iuge conuiuium,
 qua iucundius reficiuntur, quã iucundis quibus-
 que dapibus & escis multis, in quibus est mul-
 ta infirmitas & amaritudo: secura mens magis
 illos letificat, & hilaris conscientia: quam vi-
 num, quod flauescit initio, & ingreditur blandè,
 sed in fine mordet vt coluber, & vt regulus ve-
 nena diffundit.

Quid enim? an per carnis & luxuria blandi-
 menta in laqueos Dæmonis corruant? illi verò
 nihil turpius, nihil fœdus ducunt, quam mem-
 bra Christi facere membra Diaboli, & templa
 Spiritus S. violare. quia potius timore Dei præ-
 cingunt lumbos suos, & illibatam casta mentis
 letitiam vanissimis carnis inquinamentis longè
 anteferunt dicentes cum Propheta, quam ma-
 gna multitudo dulcedinis tuæ quam ab-
 scondisti timentibus te? Scientes quod beati
 sint mundo corde quoniam ipsi DEVM
 videbunt. Verum quam multa sunt in sæculo,
 que nobis malignus venator in laqueum conci-
 tat, sed frustra iacitur retè ante oculos pen-
 natorum; eorum inquam qui Spiritualibus
 pennis in sublime (lectione & meditatione veluti
 duabus alis) à terrenis ad cœlestia, à caducis ad
 æterna bona feruntur: ante quorū oculos frustra

infernalis venator peccatorum laqueos expādit,
 quia ex continuo rerum cœlestium studio pura
 & perspicax est, nec terreno puluere insicitur eo-
 rum mentis acies, sed diuina lucis fulgore clarius
 illuminati, faciliè agnoscunt, nihil esse sub Sole
 diuturnum & permanens quod in cunctis hisce
 bonis non sit nisi vanitas vanitatum & af-
 flictio. Spiritus: ideoque contemptis presenti-
 bus & obuijs terra bonis ad aeterna & inuisibilia
 toto mentis desiderio rapiuntur, magis sincero
 omnia iudicio ponderant, nec mendaci statera
 cuncta transiliente librant, quæ nec oculus
 vidit, nec auris audiuit, nec in cor homi-
 nis ascenderunt.

Nec externum duntaxat honorum & volu-
 ptatum huius sæculi finem spectant quæ ut plu-
 rimum blanda videntur, sed latens intus vene-
 num considerāt. Vnde nec honorum au dignita-
 tum desiderio capiuntur, quin potius norunt
 honoris & sæculi inania ut plurimum fallaci
 blandiri vultu, sed acrem in accessu aculeum
 & latens venenum, laborem reconditum, ideo-
 que malunt in loco saluari humili, quam in alto
 periclitari.

Vnde nec vitam in sæculo abiectam & hu-
 milem dedignantur, veri & solidi honoris exspe-
 ctatione

Statione freti, quam sola parat humilitas,
quamuis enim facti sint velut purgamenta
huius mundi & omniū peripsa: quam-
uis multi vitam eorum æstiment insaniam
& finem illorum sine honore, erit tamen
cum dicent nimis honorati sunt &c. ecce
quomodo computati sunt inter filios
Dei & inter sanctos fors illorum est.
Hanc sortem nobis conferat ille, de cuius sorte,
& cuius fors nos sumus, vt liberati de laqueo
venantium & à verbo aspero, Christo vin-
culis charitatis innectamur, verè dicentes cum
Propheta, mihi adhærere D E O bonum
est, quia tu es refugium meum, tu fors
mea & pars mea. D E V S in æternum,
D E V S pars hæreditatis meæ & calicis
mei, tu es qui restitues hæreditatem
meam mihi.

Hucusque venatio Spiritualis.

Huic tam nobili ædificio deest rectum &
coronis: deest parænesi tam præclaræ clau-
sula vel epilogus, qua more suo feruenter
Clericos præsertim curatores animarū non
solum ad vitandos stygij venatoris laque-
os peccatorum propriorum (quod satis di-
sertè in prioris partis sine præstitit) sed &

Pastores

officij sui obligationem, vigilantiam, curamque diligentem exemplo Sanctorum Præsulum & Patrum excitaret, qui Christū venatorem seculi velut venatici canes & solertissimi multas animas Christo cum vitæ periculo vel ceperunt, vel seruarunt, ne dæmonum laqueis irretirentur: vt sic etiam aliena peccata deuitarent: sed quoniã id ipsum in fine *Tubarum* suarum disertè præstitit: quæ huc faciunt, cum ijs multi careant visum est transcribere. Facit autem ipsos cum Christo iam regnantes Pastores (in quibus & ipsum Iacobum nostrum numerari confidimus) sic mortales alloquentes, & officij serio commomentes.

*in epil.
vide exemplar.
ad Clerum
Germ.*

Amor Christi Iesu & Ecclesie eius, quam suo sanguine acquisiuit, & nobis olim, vobis hodie regendum commisit, vrget nos, vt quamuis de nobis securi, de vobis tamen sumus solliciti: Graui quippe & periculoso vos munere fungi ignorare non possumus: experti scilicet ipsi, quid sit curare, ac regere animas, & tandem de cura & regimine supremo iudici rationem reddere. Sensimus & nos scopulos illos & procellas: quibus ipsi gubernatores grauius periclitantur, quam ceteri. O quam multos perisse vidimus, & indies perire videmus! Perissemus & nos, nisi diuina bonitas prauenisset nos in benedictionibus dulcedinis, &

min.